

Ιλιάδα, Προοίμιο

Στίχοι 1-7

Δομή

1. Στίχος 1: **Επίκληση** : Ο ποιητής επικαλείται τη βοήθεια της Μούσας για να πραγματοποιήσει το έργο του. Ο ποιητής ξέρει ότι αναλαμβάνει έργο δύσκολο για αυτό χρειάζεται τη Μούσα για τον ενθαρρύνει, να τον εμπνεύσει και να τον καθοδηγήσει. Με τη βοήθεια της θεάς το έργο του γίνεται θεόπνευστο και επομένως σοβαρό και αξιόπιστο.
2. Στίχοι 2-7: **Διήγηση**: Παρουσιάζεται σε γενικές γραμμές η υπόθεση του έργου και ορίζεται η αφηγηρία της διήγησης. Το προοίμιο δεν κλείνει τυπικά με την παράκληση. Το προοίμιο ανοίγει και κλείνει με το όνομα του Αχιλλέα (σχήμα κύκλου).

Πληροφορίες που παρουσιάζονται στο προοίμιο

- Ο πρωταγωνιστής του έργου, ο **Αχιλλέας** και ο συμπρωταγωνιστής του, ο Αγαμέμνωνας
- Το θέμα του έργου, που είναι ο τρομερός θυμός του Αχιλλέα και οι τραγικές συνέπειες για τους Αχαιοούς. Οι τραγικές αυτές συνέπειες δίνονται από τον ποιητή με ρεαλιστικές εικόνες στους στίχους 4 και 5 που κεντρίζουν το ενδιαφέρον των ακροατών.
- Το χρονικό σημείο από το οποίο θα αρχίσει η εξιστόρηση των γεγονότων.
- Η δήλωση του ποιητή ότι γινόταν το θέλημα του Δία: πίσω από όλα όσα συμβαίνουν στους ανθρώπους υπάρχει η **θέληση των θεών**.

Στίχοι 8-11

Οι στίχοι αυτοί συνδέουν το προοίμιο με την κύρια αφήγηση. Πίσω από τη φιλονικία του Αχιλλέα με τον Αγαμέμνονα βρίσκεται η οργή του θεού **Απόλλωνα**. Οι θεοί καθορίζουν τις πράξεις των ανθρώπων αυτό όμως δεν σημαίνει ότι και οι άνθρωποι δεν έχουν την ευθύνη των όσων κάνουν.

Η εμφάνιση του Χρύση

Ο ποιητής μας μεταφέρει στο στρατόπεδο των Αχαιών όπου εμφανίζεται ο Χρύσης ως **πατέρας ικέτης** που προσφέρει λύτρα για την απελευθέρωση της κόρης του αλλά και ως **ιερέας του Απόλλωνα**. Στο σκήπτρο που κρατάει ο Χρύσης υπάρχει το σύμβολο του Απόλλωνα για να φανεί με αυτόν τον τρόπο ότι ο **Χρύσης είναι φορέας θεϊκής εξουσίας** και θα πρέπει να του συμπεριφερθούν με σεβασμό.

Στίχοι 12-22

Ο λόγος του Χρύση - Η δομή του λόγου

1. **Προσφώνηση** των Αχαιών που είναι μεγαλόπρεπη και κολακευτική. Ο Χρύσης απευθύνεται ειδικά στον δύο Ατρείδες γιατί αυτοί είναι οι πιο σημαντικοί από τους βασιλιάδες. (Ω γενναιόκαρδοι... Ατρείδες)
2. **Ευχή** προς τους Αχαιοούς να καταλάβουν την Τροία και να γυρίσουν στην πατρίδα τους. Η ευχή είναι πολύ εύστοχη γιατί οι Αχαιοί λείπουν 10 χρόνια από το σπίτι τους. (του Ολύμπου...πατρίδα)
3. Το **αίτημα** για την απόδοση της κόρης του (αλλ' αποδώσετε...κόρη)
4. **Προσφορά λύτρων** (δεχθείτε αυτά τα λύτρα της)

5. **Προτροπή για ευλάβεια στον Απόλλωνα.** Στα λόγια του Χρύση υπάρχει η κρυμμένη απειλή ότι αν οι Αχαιοί δεν κάνουν δεκτό το αίτημα του θα έχουν να αντιμετωπίσουν την οργή του θεού. (αν τον υιόν...ευλαβείσθε)

Στίχοι 23-33

Οι Αχαιοί συμφώνησαν να κάνουν δεκτό το αίτημα του Χρύση όμως ο Αγαμέμνωνας αγνόησε τους πολλούς και επέβαλε τη θέληση του διώχνοντας το Χρύση με σκληρό τρόπο.

Ο λόγος του Αγαμέμνονα και η συμπεριφορά του

Ο Αγαμέμνωνας μιλάει στο Χρύση περιφρονητικά και προσβλητικά, με σκληρότητα και με **φανερές απειλές**. Δε σέβεται τον πονεμένο πατέρα αλλά ούτε και τον ιερέα του Απόλλωνα δείχνοντας έτσι ασέβεια στο θεό. Σκέφτεται μόνο τον εαυτό του και δηλώνει κατηγορηματικά ότι θα κρατήσει την κόρη του Χρύση.

Ο Αγαμέμνωνας παρουσιάζεται σκληρός, απάνθρωπος, εγωιστής και ως άνθρωπος που σκέφτεται συμφεροντολογικά και εγωκεντρικά αδιαφορώντας για τους άλλους. Ξεπερνά τα όρια και με την ασεβή συμπεριφορά του προς τον Απόλλωνα διαπράττει ύβρη. Είναι ένας αυταρχικός αρχηγός που επιβάλλει τη θέληση του με τρόπο απόλυτο αγνοώντας τη γνώμη του υπολοίπου στρατεύματος.

Στίχοι 34-43

Προσευχή του Χρύση

Τυπικό της προσευχής

1. **Επίκληση** (Άκουσε με....)
2. **Προσφώνηση**: προσφωνεί τον Απόλλωνα με συγκεκριμένες ιδιότητες. Με αυτές τις ιδιότητες ο Χρύσης θα κερδίσει την εύνοια του θεού.
3. **Υπενθύμιση των προσφορών του θνητού στο θεό** ώστε ο θεός με τη σειρά του να βοηθήσει το θνητό.(σχέση ανταπόδοσης)
4. **Το αίτημα**

Χαρακτηρισμός του Χρύση

Είναι αξιοπρεπής, περήφανος και ευγενικός. Φέρεται με σοβαρότητα και με μέτρο και τα λόγια του είναι προσεγμένα καθώς ξέρει ότι η θέση του είναι δύσκολη. Κολακεύει τους Αχαιούς και τους προσφέρει πλούσια λύτρα για να πετύχει το στόχο του παρά το γεγονός ότι αυτό έρχεται σε σύγκρουση με το καλό της πατρίδας του. Είναι ένας πληγωμένος και πονεμένος πατέρας που βρίσκεται σε πολύ δύσκολη θέση και όταν ο Αγαμέμνωνας τον διώχνει άπρακτο αναγκάζεται να υποχωρήσει καθώς είναι ανυπεράσπιστος. Όμως ο Χρύσης δεν είναι μόνος, στο πλευρό του βρίσκεται ο Απόλλων για αυτό και ο Χρύσης ζητάει από το θεό την τιμωρία των Αχαιών ως απόδοση της δικαιοσύνης.

Στίχοι 44-53

Η ανταπόκριση του Απόλλωνα

Η αντίδραση του Απόλλωνα είναι άμεση. Οι εικόνες που παρουσιάζουν τον Απόλλωνα είναι οπτικές και ακουστικές και είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακές.

Αξιοσημείωτη είναι η παρομοίωση που παρουσιάζει το θεό ως θεό του σκοταδιού και του θανάτου.

Νόμος των τριών: ο θεός χτυπάει πρώτα τα μουλάρια, ύστερα τα σκυλιά και τέλος τους ανθρώπους. Το τελευταίο στοιχείο είναι και το πιο σημαντικό (κλιμάκωση από το πιο ασήμαντο στο πιο σημαντικό)

Πυρές: αναχρονισμός: Η καύση των νεκρών γινόταν την εποχή του ποιητή ενώ στη Μυκηναϊκή εποχή συνήθιζαν να θάβουν τους νεκρούς.